

PLA JOVE

de

Ciudadella de Menorca

ÍNDEX

1. Motivacions del Pla Jove de Ciutadella

2. Anàlisi aproximada de la realitat social dels joves de Ciutadella

- 2.1. Formes de convivència dels joves i situacions d'emancipació
- 2.2. Situació econòmica dels joves
- 2.3. Habitatge
- 2.4. Salut i altres
- 2.5. Estudis
- 2.6. Treball
- 2.7. Participació associativa
- 2.8. Temps lliure
- 2.9. Ús de la llengua

3. Pla estratègic

- 3.1. Introducció
- 3.2. Objectius
- 3.3. Mesures i actuacions
 - a) Mesures i actuacions d'educació
 - b) Mesures i actuacions de treball i formació
 - c) Mesures i actuacions de salut
 - d) Mesures i actuacions de benestar social
 - e) Mesures i actuacions d'habitatge
 - f) Mesures i actuacions de cultura i temps lliure
 - g) Mesures i actuacions d'esport
 - h) Mesures i actuacions de medi ambient
 - i) Mesures i actuacions de participació, associacionisme i cooperació

1. MOTIVACIÓ DEL PLA JOVE DE CIUTADELLA

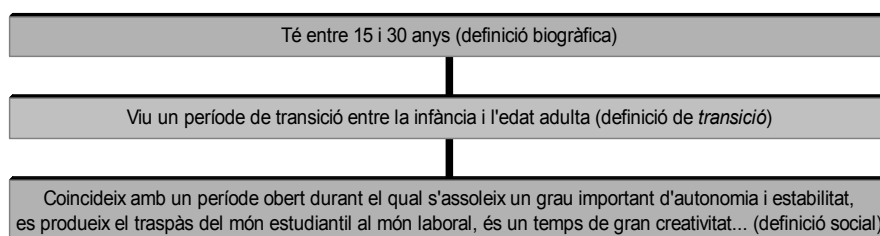
Què és i per a què serveix un pla jove? És necessari un pla d'aquest tipus? I la resposta sincera, encara que no gaire correcta políticament, hauria de ser contundent i aclaridora: un pla local adreçat a la joventut hauria de permetre desfer l'Àrea i la Regidoria de Joventut. Amb açò no es pretén dir que es cregui que no val la pena dedicar una atenció especial als joves. Ans al contrari, optar per la *normalització* enfront de la *correcció* és optar perquè els joves estiguin presents en les actuacions de totes les àrees municipals i en el màxim nombre possible d'iniciatives ciutadanes.

A més d'aquest propòsit "suïcida", una finalitat substancial del Pla consisteix, com el seu nom indica, a planificar. Es tracta d'un hàbit –el de planificar– que hauria de ser –si no ho ha estat– una constant en la gestió pública. Almenys ho hauria de ser per a aquells que volem aplicar polítiques transformadores. Idò bé, si planificar és important en totes les àrees de gestió, més ho és encara quan es tracta d'abordar objectius transversals. És a dir, objectius que es poden i s'han de tractar des de totes les àrees per obtenir èxit. I l'edat té més d'eix transversal que no d'àrea de gestió. Aquest eix és el que el Pla ha de definir i projectar en el futur.

L'elaboració d'una planificació centrada en la joventut té, per tant, un doble sentit. Primer, el sentit propi de la gestió política. I, en segon lloc, té l'afegit de ser una eina imprescindible per actuar transversalment, i atendre les necessitats i especificitats del col·lectiu objecte. Aquests són els objectius generals del Pla:

- ↳ Unificar valors i objectius (que han de ser coincidents amb el Projecte Educatiu de Ciutat).
- ↳ Coordinar actuacions.
- ↳ Preveure situacions de risc, exclusió o conflictivitat social.
- ↳ Organitzar recursos.
- ↳ Avaluar constantment la situació.

La discussió sobre el concepte de *joventut*, com a grup objecte del Pla, és una de les constants en la majoria de planificacions fetes tant en l'àmbit local com en l'autonòmic o estatal. Aquest Pla assumeix la joventut com un concepte difús que es mou entre els paràmetres següents:

Es deia, abans, que l'elaboració d'un programa adreçat a la joventut té sentit propi com a dinàmica de feina política de les administracions públiques, però també és evident que hi ha altres elements circumstancials, socials i polítics, que justifiquen i reclamen un pla jove. Per una banda, ens trobam una nova realitat social:

- Cal donar respostes positives als nous paràmetres d'exclusió social derivats de la societat de la informació.
- Es constata que el fort impuls de l'economia de serveis frena l'accés dels joves a nivells superiors de formació.
- La situació laboral dels joves és cada vegada més precària.
- L'emancipació i autonomia dels joves es veu frenada per les dificultats d'autofinançament econòmic i, per tant, per les dificultats de poder accedir a un habitatge.
- Els referents d'identitat i col·lectivitat són cada vegada més dèbils, no enfront de la universalitat sinó de l'individualisme i dels petits grups d'interessos.

I, per altra banda, quant a la realitat política, constatarem que:

- La política de joventut, a tots els nivells, ha estat durant anys una gran absent.
- El Govern de les Illes Balears ha aprovat un Pla Jove (1999) d'àmbit autonòmic que, per dur a terme moltes de les seves actuacions, requereix la implicació de les administracions locals.
- Aquestes no poden reduir l'activitat a l'execució de directrius autonòmiques. Cal que els municipis tinguin plans propis que facin de reductors de les iniciatives pròpies i de la resta d'administracions i institucions.

És important ressaltar que la present proposta de pla local de joventut es basa en el disseny estratègic del pla autonòmic de 1999 (Pla Jove). I encara més, les dades i les anàlisis sociològiques del pla local són, en molts casos, una reproducció copiosa de la planificació en l'àmbit de les Illes Balears, complementades quan ha estat possible amb estudis de Menorca i de Ciutadella. L'estratègia local, en canvi, defineix objectius i mesures molt més específics i concrets, adaptats a la realitat de Ciutadella.

Així, només ens queda fer explícit el desig poètic de joventut d'un **“encara tot s'ha de fer i tot és possible”**.

2. ANÀLISI APROXIMADA DE LA REALTAT SOCIAL DELS JOVES DE CIUTADELLA

La panoràmica global de la realitat dels joves de les Illes Balears, i de Menorca en concret, que a continuació es fa, posa damunt la taula dues importants problemàtiques que adquireixen una rellevància particularment notable. D'una banda, els problemes derivats de la inserció laboral i social, que van lligats estretament al fet d'arribar a ser adults, amb tot el que això implica per tal d'elaborar línies d'actuació directament encaminades a preparar i fer efectiva l'esmentada inserció. I d'altra banda, els problemes que ocupen els joves en aquesta transició: problemes relatius a les formes de convivència, a l'allotjament, a la salut, etc.

2.1. FORMES DE CONVIVÈNCIA DELS JOVES I SITUACIONS D'EMANCIPACIÓ

- a) Cal destacar la reduïda experiència de formes de convivència al marge de la família paterna. S'observa un augment del temps de permanència dels joves amb les seves famílies d'origen, juntament amb el consegüent retard de l'emancipació. Cada vegada s'estabilitza més, com a part del cicle vital familiar, la permanència dels joves en la família d'origen després d'haver acabat els estudis i en els primers anys d'experiència laboral. Aquestes noves situacions de manteniment amb la família permeten pensar en noves estratègies familiars per fer front a les dificultats derivades de la incertesa davant el mercat de treball i les dificultats d'accés a l'habitatge. Es pot observar una revaluació de la família, però no de la família extensa.
- b) Els joves emancipats conviuen en parelles, en molts casos. Però també augmenta el nombre de nuclis unipersonals.
- c) La relació amb la família és valorada com a bona o molt bona. Aquesta valoració no canvia amb l'edat, no presenta diferències apreciables per sexe.
- d) Per a la majoria dels joves, el model dominant de família és el més tradicional, la família nuclear: parella amb fills. Aquesta apreciació no es refereix només a l'opinió actual, sinó també a la representació social ideal del que és una família.
- e) Pel que fa a la possibilitat de manteniment, cal destacar les dificultats d'una gran part dels joves de disposar de formes autònomes i estables de provisió de doblers. La importància del suport familiar per poder fer front a les despeses personals s'estén més del que seria raonable, ja que es troben joves emancipats que encara reben suport econòmic dels pares. Aquesta circumstància i les anteriorment apuntades formes de suport ajuden a entendre les bones relacions intergeneracionals existents.
- f) Cal destacar que l'habitatge és un mitjà fonamental per a l'emancipació, i consegüentment, per realitzar una adequada inserció social. La importància de la cessió familiar dels habitatges i dels lloguers en precari (habitatges condicionats de manera deficient), d'una banda, i de joves amb habitatges ja pagats o en procés d'adquisició, de l'altra, pot aprofundir una certa polarització entre els joves, tal com ja s'ha apuntat.

- g) Pel que fa a la situació d'ocupació de pares i mares, es pot observar que majoritàriament es tracta d'empleats (52,76% dels pares i 55,97% pel que fa a les mares), però amb un important nivell d'autoocupació (empresaris i autònoms) que arriba a un 33,13% en les mares. Hi ha una bona capacitat per mantenir la família a partir de l'ocupació d'almenys un dels dos progenitors, ja que es troben percentatges inferiors a l'1% en els quals n'hi hagi almenys un que treballi. L'atur declarat és molt baix, inferior al 4%.

Les dificultats més destacades es presenten en famílies monoparentals (5,7%) i en les situacions en les quals els dos pares són inactius i es mantenen amb prestacions econòmiques no derivades de l'atur (jubilació, invalidesa, etc.). Aquest darrer grup tampoc arriba al 5%.

2.2. SITUACIÓ ECONÒMICA DELS JOVES

Per a joves amb 18 anys complerts, es pot fer un encreuament de les tres variables relatives a la situació econòmica. Cada situació resultant és relativament diferent, i es pot identificar la precarietat en relació amb la situació d'autonomia relativa:

- *Situacions normalitzades (37,6% dels joves amb 18 anys o més):*

Situació 1 (15,9%): Aquesta és la situació més normalitzada. Els joves viuen de manera independent amb ingressos que provenen de rendes del treball, i aquests són suficients.

Situació 5 (21,7%): Aquesta és la situació menys compromesa. No s'han d'afrontar les necessitats de manteniment i, a més, hi ha ingressos salarials suficients per poder atendre les despeses personals que hom vulgui.

- *Situacions properes als patrons més estables (23% dels joves amb 18 anys o més):*

Situació 6 (9,5%): Aquesta situació és com la 5, però amb la diferència de la insuficiència dels ingressos.

Situació 7 (13,5%): Aquesta situació és com la 5, però amb la diferència de la inestabilitat dels ingressos.

- *Situacions d'una certa vulnerabilitat (36,8% dels joves amb 18 anys o més):*

Situació 2 (7%): Aquesta situació és més precària, els joves han d'afrontar despeses per mantenir-se, però els ingressos són insuficients, encara que d'origen salarial.

Situació 3 (1,2%): Aquesta situació és semblant, en precarietat, a la 2. Els joves han d'afrontar despeses per mantenir-se, els ingressos són suficients, però inestables.

Situació 8 (18,7%): Aquesta situació no genera grans problemes si la família compensa la insuficiència d'ingressos.

- *Altres situacions (9,9%): Sense ingressos, però vivint amb la família, és a dir, sense necessitat de manteniment. Aquesta és una situació vulnerable, ja que en un context de pressió ambiental per consumir, amb necessitats relatives al manteniment de les relacions (sortir d'excursió, a una discoteca o un bar, etc.), una situació en la qual no hi ha cap ingrés pot generar al jove problemes diversos.*

2.3. HABITATGE

Considerant els joves emancipats i segons l'estudi sociològic sobre els joves de les Illes Balears, aproximadament un 10% viu en una casa pròpia ja pagada, probablement per aportació familiar en els casos dels joves emancipats sense ingressos suficients. Actualment, també trobam un grup de joves en procés d'adquisició en el qual es troben, sobretot, joves en una situació d'ocupació que els permet invertir en l'habitatge.

Pel que fa a la resta de situacions, és dominant la situació de lloguer, amb un 40% de tots els joves emancipats, i després la cessió familiar. Hi ha un grup apreciable de joves que es troben en "altres situacions", que se referia a viure amb altres familiars diferents de la família d'origen (oncles, germans, etc.). Es confirma la importància del suport familiar en el procés d'inserció social, sigui com a suport per a accedir a l'ocupació o a l'habitatge, o per solucionar el problema de l'habitatge eventualment, com ara el cas dels joves que es traslladen per estudiar o treballar.

2.4. SALUT

Consum d'alcohol i tabac

- Més del 60% dels joves consumeix begudes alcohòliques; el consum es produeix principalment els caps de setmana.
- L'edat d'inici se situa entre els 10 i els 15 anys, majoritàriament.
- Aproximadament el 50% dels joves consumeix tabac; però, de manera general, el nombre de consumidors de tabac disminueix amb l'edat. Com menys edat tenen els joves més elevat és el nombre de persones que consumeix tabac. La precocitat en l'inici del consum de tabac està relacionada amb l'edat, de manera que com més joves més precoços són en el consum en els diferents grups d'edat analitzats.

Consum d'altres drogues

- El consum d'altres drogues distintes de l'alcohol i el tabac afecta el 25% dels joves i es fa de forma esporàdica en el 70% dels casos.
- La droga no legal més consumida és el cànnabis en un 20%, i l'edat d'inici se situa als 14 anys en el 66,1% dels casos.

Per acabar, respecte a la percepció de disponibilitat en l'accés al mercat de drogues il·legals, cal destacar els aspectes següents:

- ↳ En general, els joves de Ciutadella no consideren difícil accedir al mercat de drogues il·legals.
- ↳ Els percentatges de dificultat/facilitat estan relacionats amb el fet de ser consumidor o no de drogues de tipus il·legal. Així, els percentatges de dificultats són més elevats quan els subjectes declaren que no consumeixen aquestes substàncies.
- ↳ La percepció de dificultat en l'accés al mercat il·legal està relacionada també amb l'edat. Així, en el cas tant dels que se'n declaren consumidors com dels que se'n declaren no consumidors, com més edat tenen més alta és també la percepció de dificultat, a partir dels 24 anys.

Sexualitat, sida i altres temes

- El 62,6% dels joves entre 15 i 29 anys declara que ha mantingut relacions sexuals, tot i que a mesura que augmenta l'edat també augmenta el nombre de persones que declaren que han mantingut relacions sexuals completes.
- Els mitjans anticonceptius més utilitzats pels joves són els preservatius i la píndola. De totes maneres, un 8% dels joves que mantenen relacions sexuals no utilitza cap mitjà anticonceptiu.
- Les principals fonts de les quals els joves obtenen informació sobre qüestions de sexualitat són els amics i els pares, tot i que la importància de les fonts d'informació està relacionada amb l'edat. Així, tot i que de forma global els amics i els pares són les principals fonts d'informació per a tots els grups d'edat, es pot matisar que els més joves, de 15 a 19 anys, obtenen la informació principalment a través dels pares, els amics i els professors; els joves de 20 a 24 anys l'obtenen dels amics, els pares i els mitjans de comunicació i, finalment, els joves de 25 a 29 anys l'obtenen dels amics, els pares i els mitjans de comunicació.

L'opinió general sobre la sida es distribueix entre el 44,4% que la considera una malaltia de transmissió sexual i el 41,4% que la considera una malaltia contagiosa en totes les zones geogràfiques analitzades. Com més poca edat tenen els joves més tendeixen a considerar la sida una malaltia de transmissió sexual, i com és edat tenen més tendeixen a considerar-la una malaltia contagiosa.

Les fonts més importants d'informació sobre la sida són els mitjans de comunicació escrits, els mitjans de comunicació audiovisuals, els professors, els amics i els pares.

Estètica

- Un 1/3 dels joves han fet dieta per aprimar-se. Respecte al sexe, el nombre de dones que declara que ha fet dieta per aprimar-se és un poc més del doble que el dels homes. Així, les principals raons que motiven els joves a fer dieta són l'estètica, la salut i l'estètica i la salut. De totes maneres, la majoria dels joves han fet dieta sense cap tipus de control.

2.5. ESTUDIS

- a) A Menorca destaca l'elevat percentatge de joves amb estudis bàsics i el baix percentatge dels que tenen els secundaris. Les dones presenten percentatges més elevats que els homes quant a la finalització d'estudis superiors i secundaris.
- b) Quasi la meitat dels joves ha repetit curs una vegada, però, globalment, la situació més avantatjosa sembla que és la de Menorca, amb el major percentatge de no repetidors i un dels més baixos de repetidors de dos cursos.
- c) Per grups d'edat:
 - La taxa d'escolarització dels joves disminueix amb l'edat.
 - Els joves estudiants de 15 a 19 anys es concentren en els estudis de batxillerat-BUP-COU i en els d'ESO.
 - En el grup de 20 a 24 anys predominen clarament els universitaris.

2.6. TREBALL

- a) La majoria de joves estudia, però aquesta dada es matisa per grups d'edats, atès que és el grup de 14-19 anys el que aporta el contingent d'estudiants. En els dos altres grups, la proporció canvia i són més els treballadors que els estudiants. Així doncs, la variable *edat* és altament significativa en l'accés al treball. Del conjunt de treballadors, la participació del grup 15-19 anys és escassa. Amb l'edat augmenta el nombre de persones dedicades a treballar. Però, entre els que treballen, els més joves tenen les condicions més precàries.
- b) La taxa d'atur està per davall de la de l'Estat espanyol.
- c) El problema de l'atur dels joves serà, d'ara endavant, més important entre homes i dones de 20 a 25 anys que no en adolescents, el grup central del problema durant els anys vuitanta. Si per als menors de 20 anys el més important era oferir-los una formació i una qualificació professional suficients per millorar-ne les perspectives professionals, la política que s'ha de seguir amb els segons no sembla senzilla.
- d) Les primeres entrades en el mercat laboral es produeixen prest, generalment per davall dels 18 anys. Malgrat tot, aquestes experiències són diverses i de curta durada i la precarietat contractual és més accentuada en el grup dels més joves.
- e) Es continua emprant una ampli ventall d'estratègies en la recerca de feina, i no totes semblen adients i recomanables, però els pares donen suport a la recerca, principalment facilitant contactes.

f) S'atribueix un alt valor instrumental al treball, que deixa de ser l'activitat central per a les persones. El treball és, en tot cas, un mitjà que permet la realització de les coses realment valorades. Així el 54,56% d'enquestats manifesten que el treball serveix per guanyar doblers. La realització personal és valorada pel 12,5%. Aquesta actitud, que alguns autors han denominat "laica postindustrial", dóna valor al temps lliure i a la qualitat de vida per damunt de la productivitat.

g) No es dóna una relació directa entre el treball que fan els joves i els estudis cursats. Aquest comportament resta encara més l'accés als menys qualificats, que no tenen titulacions, perquè d'altres amb més preparació ocupen els llocs que potencialment podrien obtenir.

2.7. PARTICIPACIÓ ASSOCIATIVA

- a) Els joves de les Illes Balears enquestats que formen part d'algun tipus de col·lectiu -ja sigui una associació, entitat, un grup o cercle- representen el 50%.
- b) Els tipus de grups, associacions, etc. que concentren majoritàriament els joves en general són les entitats esportives, amb un 52,4%, seguides de les entitats de temps lliure amb un 20,3%. És a dir, una gran majoria ho fa principalment per interessos que tenen poc a veure amb els moviments d'influència social.
- c) Pel que fa referència a aquells que no participen en aquest tipus d'activitats, cal assenyalar que la raó més argumentada en el conjunt de joves és la manca de temps (un 43,7%), la manca d'interès o la manca d'informació.
- d) En el conjunt de joves enquestats, la raó més assenyalada com a principal motivació de les persones a l'hora de realitzar activitats voluntàries és la solidaritat. Aquest fet pot interpretar-se com un manifestació del fet que els joves tendeixen a identificar les activitats voluntàries amb pràctiques solidàries, i pot ser conseqüència de la difusió.

2.8. TEMPS LLIURE

- a) Tot i que la majoria dels joves sol practicar activitats diverses durant el seu temps lliure -com, per exemple, passejar, llegir, fer esports o activitats relacionades amb la música-, sembla evident que la televisió té un paper fonamental en la vida dels joves: és l'activitat que més joves de totes les edats practiquen durant el seu temps lliure.
- b) Els joves tenen un interès elevat a participar en distints tipus d'activitats. En destaquen, especialment, les activitats que es realitzen a l'aire lliure i en contacte amb la natura (acampades, excursions, esports d'aventura; la pràctica esportiva, amb distints ordres de preferència entre els grups de residència, edat i sexe. No obstant això, altres activitats, com els intercanvis amb altres països i comunitats autònomes, la música, la formació i les visites culturals també interessen un nombre important de joves.

2.9. ÚS DE LA LLENGUA

- a) Respecte del català parlat, s'ha pogut constatar que el percentatge de subjectes que podrien parlar la llengua catalana és molt superior -gairebé vint punts- al dels que la utilitzen normalment. Així mateix, el context i l'interlocutor condicionen el major o menor ús de la llengua castellana i catalana. Més de la meitat de la població jove de les Illes, en trobar-se amb un subjecte que no coneix i que no sap quina llengua parla, s'hi adreça en castellà, i només una quarta part ho fa en català. El mateix succeeix, encara que no amb els mateixos percentatges, amb la llengua emprada amb els amics, amb els companys d'estudis, en l'àmbit laboral i en anar de compres. L'única situació en què l'ús del català supera percentualment la utilització del castellà és en les situacions familiars.
- b) Una altra qüestió que consideram important és el fet que un percentatge molt reduït de castellanoparlants afirma que no entén el català o que l'entén molt poc.
- c) Quant a la qüestió de la lectura, s'ha d'apuntar que pràcticament tota la població jove catalanoparlant de les Illes llegeix correctament en català. I pel que fa a l'escriptura, es constata que el coneixement de la llengua catalana escrita és bastant superior a l'ús: més de tres quartes parts de la població jove de les Illes Balears té la competència lingüística suficient per escriure en català, però menys d'una quarta part en fa ús per prendre apunts o per realitzar un exercici escrit a l'escola.
- d) Una darrera qüestió que consideram important destacar en aquest breu resum fa referència al lloc d'aprenentatge de la llengua catalana. Com calia esperar, gairebé el 90% de la població jove catalanoparlant de les Illes declara que ha après a llegir i a escriure en català a l'escola. Ara bé, la incidència del context escolar per a l'aprenentatge del català parlat és molt menys significativa. De fet, més de dues terceres parts de la població afirma haver-ne après en l'àmbit familiar.
- En general, es pot concloure que la competència lingüística de la població jove de les Illes, respecte a la llengua catalana, és quantitativament i qualitativament bona, però que la seva utilització habitual no es troba en els paràmetres que corresponen a l'ús normal d'una llengua.

3. PLA ESTRATÈGIC

3.1. INTRODUCCIÓ

Teniu a les mans el primer **PLA ESTRATÈGIC DE JOVENTUT DE CIUTADELLA**, amb un termini de desenvolupament que va de l'any 2002 al 2010. Aquest Pla Jove pretén ser un conjunt de mesures estructurades i avaluables envers els joves i les joves de Ciutadella, amb un plantejament d'elaboració, implantació i seguiment obert, que possibiliti dinàmiques que en facin un Pla viu i dinàmic.

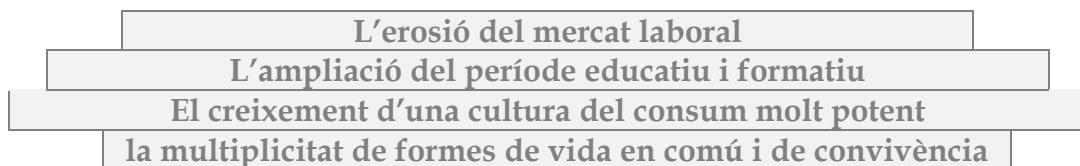
El concepte de *joventut* té significacions diferents en societats diferents, o en moments històrics diferents d'una mateixa societat. La concepció dels joves canvia, i en la construcció d'aquesta imatge hi influeixen els mitjans de comunicació, els avenços científics i tècnics, i la política. La joventut, com a fase biogràfica, desplega maneres de viure pròpies que se solen contraposar als models més tradicionals. Per això, la majoria de societats intenta controlar i protegir la joventut a través de mesures polítiques i pedagògiques que assegurin la seva inserció social i cultural. Aquesta visió de la joventut com a transició cap al món adult, com a moratòria, com a etapa que s'ha de dirigir, és el que està implícit en la majoria dels plans, i pressuposa una percepció de la persona jove com a mancada de capacitat per gaudir dels plens drets com a ciutadà.

El nostre Pla Jove parteix de la consideració del jove com a:

La situació de les persones joves ha canviat radicalment. La seva condició ja no està definida per la transició. La permanència en un estat jove té tendència a allargar-se i es converteix en una fase de la vida. La joventut de cada vegada pot participar més en diferents contextos socials, i genera estils culturals i de convivència que tendeixen a convertir-se en model i orientació per a tot el col·lectiu de joves i per a grups d'altres edats.

La ruptura amb el model tradicional de joventut es basa en quatre factors:

Ja no hi ha camins establerts ni objectius finals idèntics per a tots. L'edat juvenil ja no és una fase de transició de l'edat infantil a l'edat dels adults, sinó un període obert on la persona jove ha de trobar el seu camí i desenvolupar els propis objectius.

És per això que gran part de les actuacions que planteja aquest Pla tenen com a finalitat donar eines i recursos que facilitin a les persones joves l'assoliment de l'autonomia i de

l'estabilitat en aquesta fase temporal. Però aquest Pla vol anar més enllà, i hi trobareu altres mesures que tenen com a objectiu l'afirmació de la identitat juvenil i que pretenen obrir espais perquè els joves puguin parlar amb veu pròpia en el debat social, i això els impulsi a participar i a exercir com a:

CIUTADANS AMB PLE DRET

Volem una societat en la qual el jovent es trobi incorporat plenament i en la qual pugui aportar idees i valors propis i establir acords intergeneracionals.

El Pla Jove va adreçat als joves d'entre 15 i 30 anys de Ciutadella, tot i que hi ha mesures que impliquen unes altres edats, com són per exemple les mesures de treball que abasten a joves a partir dels 16 anys, o les de l'àrea d'habitatge, que ho fan fins als 35.

En l'elaboració d'aquest Pla hi han participat diverses institucions, entitats, associacions, tècnics en joventut, joves en particular i agents socials en general.

3.2 OBJECTIUS

1. Mantenir i fomentar la cohesió social evitant l'allunyament de les diferents generacions
 - ↳ Fomentar una imatge social positiva dels joves, mitjançant el desenvolupament d'actituds solidàries, la sensibilització sobre les seves necessitats i el reconeixement de les seves aportacions.
 - ↳ Potenciar les actituds i experiències favorables amb les relacions intergeneracionals.

2. Afavorir la integració i la participació social dels joves i fomentar els espais de participació i les experiències d'organització.
 - ↳ Donar suport a la participació dels joves en organitzacions diverses.
 - ↳ Potenciar la participació dels joves en tots els àmbits i àrees de l'Administració.
 - ↳ Potenciar que els joves coneguin els agents socials laborals.
 - ↳ Potenciar iniciatives i experiències per fer front a les necessitats socials.
 - ↳ Fomentar l'associacionisme juvenil en tots els seus àmbits d'actuació.
 - ↳ Facilitar la plena integració i normalització dels joves amb discapacitats, mitjançant l'eliminació de barreres arquitectòniques i culturals, adaptant locals, impulsant polítiques informatives obertes, etc.
 - ↳ Facilitar la plena integració i normalització dels joves que formen part de minories culturals i dels joves immigrants, mitjançant el foment de polítiques socials i culturals.
 - ↳ Afavorir el coneixement d'altres cultures i fomentar les relacions interculturals dels joves.
 - ↳ Potenciar les relacions interculturals entre els joves a través del foment de la convivència pacífica i la cultura de la pau.

3. Fomentar el desenvolupament de l'autonomia i la capacitat d'emancipar-se en condicions adequades.

- ↳ Millorar l'oferta d'estudis secundaris, universitaris i extraacadèmics per promoure la superació dels baixos nivells de formació i qualificació.
- ↳ Augmentar els ajuts i beques per a estudis.
- ↳ Facilitar l'accés a programes de rendes mínimes d'inserció. Promoure l'accés a les ajudes econòmiques directes i indirectes. Reconèixer els joves independitzats, des dels 18 anys, en les rendes mínimes d'inserció.
- ↳ Establir mecanismes directes o indirectes per garantir l'accés a l'habitatge.
- ↳ Millorar les condicions de contractació i inserció sociolaboral dels joves per fomentar la creació de nous llocs de feina estables.
- ↳ Fomentar el correcte coneixement del mercat laboral i la normativa sobre contractació i condicions de treball.
- ↳ Donar suport i orientació sociolaboral als joves des dels 16 anys.
- ↳ Promoure el suport adequat de la família mitjançant programes formatius i d'orientació-assessorament (ex. Programa de Treball amb Famílies).

4. Potenciar l'assumpció de coresponsabilitat pública en totes les **administracions** i en els diversos nivells, per fer front a les necessitats, assolir les aspiracions i respectar els drets dels joves.

- ↳ Promoure la creació d'unitats de l'Administració, en tots els seus nivells, dedicades a impulsar, donar suport tècnic i econòmic, organitzar, coordinar i avaluar les experiències relacionades amb els joves.
- ↳ Desenvolupar formes de coordinació interadministratives entre els diversos responsables de Joventut i entre les diverses àrees amb competències, per tal d'impulsar accions coordinades i donar coherència a les actuacions.
- ↳ Impulsar la realització d'estudis sobre les necessitats, aspiracions i drets dels joves.
- ↳ Establir mecanismes d'observació i de seguiment de la realitat dels joves.

5. Afavorir polítiques d'acció positiva que tinguin en compte el **fet insular**.

- ↳ Donar suport a la creació d'una xarxa d'infraestructures públiques per als joves a totes les illes.
- ↳ Fomentar la mobilitat dels joves entre les illes i facilitar especialment als joves de Ciutadella l'accés als recursos que, per les seves característiques, es troben centralitzats a Mallorca.
- ↳ Facilitar l'allotjament dels joves i estudiants desplaçats de Ciutadella.

6. Reforçar i prestigiar el coneixement i l'ús de la **llengua catalana** com a vehicle de comunicació entre els joves.
 - ↳ Incrementar la presència de la llengua catalana en els àmbits que es relacionen directament amb els joves.
 - ↳ Fomentar el coneixement de la llengua catalana.

7. Afavorir i fer viables les **experiències de serveis i actuacions dels joves** orientades a fer front a les necessitats, assolir aspiracions i fer respectar els seus drets. Igualment, és fonamental donar suport a les iniciatives socials orientades en aquest sentit.
 - ↳ Potenciar l'autoocupació i donar suport als joves emprenedors.
 - ↳ Donar suport a les experiències socials i de salut per fer front a les situacions de necessitat: drogoaddicció, prostitució, pobresa.
 - ↳ Fomentar i donar suport als programes de prevenció i promoció social, cultural i/o de salut.
 - ↳ Impulsar experiències innovadores i estimular la creativitat dels joves.
 - ↳ Fomentar l'ocupació del temps lliure amb activitats no orientades al consumisme.
 - ↳ Potenciar la participació dels joves en els processos de temps lliure i donar prioritat als que fan els joves.
 - ↳ Potenciar l'esport base i prioritzar els processos de formació dels joves i dels tècnics esportius.

8. Proveir de **recursos i de prestacions públiques** per tal de garantir-ne les condicions socials, econòmiques i de salut per a l'autonomia.
 - ↳ Desenvolupar serveis i programes socials i de salut per fer front a les situacions de necessitat destacades en el resum del diagnòstic (DAFO): drogoaddicció, prostitució, pobresa, conflicte juvenil, accidents, embaràs adolescent.
 - ↳ Desenvolupar programes d'educació per a la salut, centrats en el foment d'hàbits personals saludables (salut laboral, descans, nutrició i esports; la prevenció d'hàbits tòxics destinats a evitar o retardar l'inici i el consum de substàncies tòxiques, educació vial, etc.); el foment de l'educació sexual i afectiva, des de la diversitat d'opcions personals; i l'educació per al consum.
 - ↳ Donar suport a les administracions locals perquè puguin assumir les seves responsabilitats en la creació i manteniment dels serveis i recursos recomanats en aquest Pla.

9. **Reordenar i racionalitzar** els diferents recursos, prestacions i serveis.

- ↗ Establir un sistema informatiu que reculli les dades sobre serveis i recursos de forma permanent i actualitzada (demanda, utilització, oferta...). Ex. *Guia de recursos* i pàgina WEB del Programa Educatiu Obrint Portes.
- ↗ Dissenyar i executar un pla d'avaluació i acreditació de serveis i programes de joves amb el sistema d'inspecció de qualitat corresponent.
- ↗ Desenvolupar la normativa d'ordenació de l'oferta pública de serveis per a joves, la qual hauria d'establir dotacions, formes d'organització, prestacions bàsiques, etc.
- ↗ Desenvolupar una normativa que faciliti l'aprofitament dels espais naturals per a activitats de temps lliure.

10. Garantir la **defensa dels drets fonamentals dels joves** mitjançant l'establiment de normes i la sensibilització social.

- ↗ Desenvolupar la normativa bàsica que garanteixi el respecte dels drets dels joves en la seva relació amb l'Administració pública, en la seva capacitat de desenvolupar-se de forma autònoma, etc.
- ↗ Fomentar la política d'igualtat d'oportunitats i estimular polítiques d'acció positiva envers el col·lectiu de dones joves.
- ↗ Desenvolupar programes d'abordatge del conflicte, mediació i reconeixement dels drets dels joves, destinats al personal docent, policies, personal de l'Administració de Justícia, recursos humans de l'Administració i empreses, etc.
- ↗ Dur a terme programes de sensibilització sobre els drets dels joves, de manera semblant als que s'han desenvolupat en relació als drets dels menors.
- ↗ Fomentar el coneixement dels joves sobre els seus drets i deures.

3.3. MESURES I ACTUACIONS

3.3.1. *Mesures i actuacions d'EdUcAcIó*

a) Fonamentació

El conjunt de mesures i actuacions relatives a la formació educativa és vertebrat per un principi irrenunciable: el de l'educació per a tothom, l'educació entesa com un bé i alhora com una funció social. Les mesures i actuacions que es duguin a terme dins aquest àmbit han de perseguir l'objectiu de l'apropament dels centres educatius a la comunitat i la defensa d'una educació pública que fomenti la igualtat d'oportunitats.

El conjunt d'actuacions referma que tot jove que resideixi a les Illes Balears, sigui quin sigui el seu origen, ha d'adquirir durant la seva escolarització obligatòria -o fora d'aquesta si en té la manca- aquelles competències bàsiques que li han de permetre progressar de manera autònoma i integrar-se socialment i laboralment, ja que l'exclusió i la marginació del saber és la pitjor de les injustícies que pot infligir-se a la persona.

De tota manera, la formació segueix essent considerada pels joves un dels principals recursos socials, en tres sentits diferents:

- Malgrat els desajusts amb el mercat laboral, permet augmentar la capacitat dels joves per aconseguir una bona inserció en el mercat de treball.
- Però també permet retardar l'entrada en el mercat laboral. Quan la demanda és escassa, es produeix l'estratègia de manteniment en el sistema escolar. Resulta més compensador seguir formant-se que intentar entrar en un mercat laboral tan reduït i precari.
- Afavorir l'autoocupació del joves.

Aquest conjunt d'actuacions inclou un seguit d'accions que obeeixen, en executar-les, el principi d'atenció prioritària per als joves amb necessitats educatives específiques derivades de situacions socioeconòmiques i culturals desfavorides. A més, adopta nous conceptes dins del discurs socioeducatiu, els quals en substitueixen uns altres: el de l'*equitat*, que supera el de la mera igualtat d'oportunitats per a tothom, i es basa en el dret de tota persona a gaudir d'oportunitats coincidents amb les seves capacitats; els de la *cohesió* i *convivència*, que substitueix el de la mera tolerància; i el de la *integració*, que substitueix l'actuació compensatòria. L'educació com a marc de creixement personal de caire integral.

B) Actuacions d'educació

OBJECTIUS	MESURES I ACTUACIONS	RESPONSABLES	ESTAT
1. Promoure la superació dels baixos nivells de qualificació-formació	1.1. Prevenció i intervenció en alumnes en situació de risc social (SIMEFA) 1.2. Control de l'absentisme (SIMEFA) 1.3. Impulsar el desenvolupament dels programes de garantia social, per tal que l'enfocament metodològic sigui fonamentalment pràctic 1.4. Impulsar el desenvolupament de les escoles-taller i cases d'oficis, i incidir especialment en les possibilitats d'ocupació i d'autoocupació dels joves 1.5. Donar suport al desenvolupament dels programes d'Educació d'Adults	1.1. Educació i Benestar Social 1.2. Educació i Benestar Social 1.3. Educació 1.4. Educació 1.5. Educació	
2. Donar suport al millorament de l'ESO, batxillerats, cicles formatius postobligatoris, educació d'adults, etc.	2.1. Establir fórmules, adequades per a cada cas, de col·laboració entre els centres escolars i l'Ajuntament 2.1. Promoure la continuïtat i millorar el programa educatiu municipal (Obrint Portes)	2.1. Educació 2.2. Educació	
3. Promoure les activitats d'extensió universitària	3.1. Potenciar la divulgació de les tesis i estudis d'interès per a l'àmbit local 3.2. Creació del Centre Municipal Universitari	3.1. Educació 3.2. Educació	
4. Facilitar l'accés a l'àmbit	4.1 Promoure un sistema d'ajuts a estudiants universitaris de	4.1. Educació	

<p>universitari i ampliar l'oferta d'estudis</p>	<p>Ciutadella que, pels seus estudis, necessitin desplaçar-se a la UIB d'Alaior</p> <p>4.2 Promoure l'intercanvi entre escola/universitat/empresa, per tal de cobrir la demanda ocupacional actual</p> <p>4.3 Ampliar l'oferta d'estudis universitaris a Menorca</p>	<p>4.2. Educació</p> <p>4.3. Educació</p>	
<p>5. Mantenir i potenciar els ajuts i beques per a estudiants no universitaris</p>	<p>5.1. Ajuts per a estudiants, els estudis dels quals es facin dins Menorca però fora de Ciutadella</p>	<p>5.1. Educació</p>	
<p>6. Desenvolupar activitats transversals i extraacadèmiques</p>	<p>6.1. Activitats complementàries i extraescolars: els centres docents de titularitat pública (IES) i les seves instal·lacions romandran -fora de l'horari escolar- a disposició de les administracions locals, de les associacions de pares i mares d'alumnes, i d'entitats sense ànim de lucre, per tal que s'hi duguin a terme activitats complementàries i extraescolars de suport a les activitats d'aprenentatge dels alumnes, especialment en les àrees territorials amb una població significativa d'alumnes amb necessitats educatives específiques derivades de causes socials, econòmiques o culturals desfavorides.</p> <p>6.2. Promoció de l'associacionisme juvenil en l'àmbit estudiantil, especialment en els nivells anteriors a la universitat, i oferiment de suport per organitzar-se, facilitant la mediació en casos de conflictes amb els claustres o les AMPA, aportant assessorament, etc.</p>	<p>6.1. Educació</p> <p>6.2. Educació</p>	
<p>7. Crear espais de comunicació entre els pares</p>	<p>7.1. Creació d'espais artificials de comunicació per als pares, com ara tallers, grups i trobades del Programa de Treball amb</p>	<p>7.1. Educació</p>	

	Famílies, i foment de les propostes del Programa		
--	--	--	--

3.3.2. *Mesures i actuacions de TrEbAll i FoRmAcIó*

a) Fonamentació

En la transició dels estudis al treball s'estableixen les bases del que serà la principal ocupació del temps, la principal font d'ingressos i un dels principals factors per assolir l'emancipació.

L'objectiu principal de les polítiques d'ocupació és aconseguir un treball estable i digne per superar la utilització abusiva de formes de contractació precàries i temporals en l'àmbit dels joves.

Cal assenyalar que a la nostra comunitat autònoma tenim grans borses d'economia submergida. Aquest fet possibilita a les empreses estalviar-se les cotitzacions socials, i gaudir de mà d'obra sense assegurar. S'ha de lluitar contra l'accidentalitat laboral, la qual cosa és una conseqüència clara de la precarietat en què fan feina molts joves, per això s'ha d'aportar informació sobre: què cal exigir a un treball, on es pot denunciar, com es pot negociar amb els empresaris...

És necessari afavorir amb les mesures més convenientes altres vies com: l'autoocupació (potenciant empreses dirigides per joves i incentivant la recuperació d'antics oficis); obertura de fronteres de mercat, acollint-se a la diversitat cultural.

c) Actuacions de treball i formació

OBJECTIUS	MESURES I ACTUACIONS	RESPONSABLES	ESTAT

<p>1. Fomentar i millorar la capacitat d'inserció sociolaboral dels joves</p>	<p>1.1. Borses de treball per a joves, assumides per les oficines d'informació juvenil</p> <p>1.2. Prevenció de l'atur de llarga durada entre els joves, mitjançant un programa específic de seguiment i assessorament per a joves</p> <p>1.3. Foment de la informació per a la creació d'empreses socials i potenciació de l'autoocupació</p> <p>1.4. Accions formatives per als joves empresaris</p> <p>1.5. Suport per facilitar la transició de l'escola a la vida laboral, creant mecanismes i circuits adients no sols d'informació sinó també d'orientació i assessorament (rendibilitzar els recursos existents)</p> <p>1.6. Foment dels sistemes de coordinació entre les diverses administracions, mitjançant plans d'àmbit territorial d'inserció sociolaboral per a joves</p> <p>1.7. Potenciació d'experiències d'ocupació juvenil, motivació dels empresaris per contractar joves formats</p> <p>1.8. Formació de mediadors per a l'ocupació, agents per a la inserció sociolaboral dels joves, mitjançant cursos específics per als monitors de temps lliure, treballadors i educadors socials</p> <p>1.9. Potenciació de les alternatives de formació-ocupació en oficis tradicionals, de forma coherent amb les necessitats reals del mercat laboral a Menorca</p>	<p>1.1. Educació (Joventut)</p> <p>1.2. Educació (Joventut)</p> <p>1.3. Educació (Joventut)</p> <p>1.4. Educació (Formació)</p> <p>1.5. Educació</p> <p>1.6. Educació</p> <p>1.7. Educació (Formació)</p> <p>1.8. Educació (Formació)</p> <p>1.9. Educació (Formació)</p>	
---	---	---	--

<p>2. Donar suport a la integració laboral de les persones amb dificultats especials</p>	<p>2.1. Immigrants joves:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Accions formatives de mediadors socials • Accions formatives específiques dels professionals de la xarxa d'atenció primària social <p>2.2. Discapacitats joves:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Accions de suport a les experiències d'integració sociolaboral 	<p>2.1. Educació i Benestar Social</p> <p>2.2. Educació (Formació)</p>	
<p>3. Fomentar la igualtat d'oportunitats i estimular les polítiques d'acció positiva envers el col·lectiu de dones joves</p>	<p>3.1. Campanyes informatives per facilitar l'accés de les dones joves al mercat laboral</p> <p>3.2. Plantejament d'accions de discriminació positiva</p>	<p>3.1. Educació (Joventut)</p> <p>3.2. Educació (Formació)</p>	
<p>4. Prevenir els accidents de treball en l'àmbit juvenil</p>	<p>4.1. Accions formatives i de sensibilització sobre la prevenció de riscos laborals</p>	<p>4.1. Educació (Formació i Joventut)</p>	
<p>5. Potenciar el coneixement dels joves sobre la importància dels agents socials i afavorir que la informació juvenil arribi al jove treballador</p>	<p>5.1. Actuacions per donar a conèixer els sindicats i associacions empresarials dins l'àmbit juvenil</p>	<p>5.1. Educació</p>	
<p>6. Potenciar l'educació continuada</p>	<p>6.1. Promoció i facilitació dels mitjans per afavorir l'educació continuada fora de l'àmbit escolar i/o compaginat amb el treball</p> <p>6.2. Continuïtat i intensificació de la col·laboració amb l'Escola d'Adults</p> <p>6.3. Afavoriment de la finalització dels estudis inacabats, especialment els corresponents a la titulació mínima</p>	<p>6.1. Educació</p> <p>6.2. Educació</p> <p>6.3. Educació</p>	

3.3.3. *Mesures i actuacions de SaLuT*

a) Fonamentació

És durant l'adolescència quan s'estableixen i consoliden els hàbits que tindran conseqüències a mig o llarg termini sobre la salut. Invertir en la salut dels joves significa preparar el futur. La salut és un dret fonamental de totes les persones, la prevenció i promoció de la salut és una responsabilitat pública i un deure de les institucions comunitàries.

b) Actuacions de salut

OBJECTIUS	MESURES I ACTUACIONS	RESPONSABLES	ESTAT
<p>1. Promoure hàbits saludables, la protecció de la salut i la prevenció de malalties</p>	<p>1.1. Inclusió de mòduls d'educació i promoció de la salut en els cursos de formació dels educadors de temps lliure</p> <p>1.2. Suport a les activitats preventives de les entitats</p> <p>1.3. Facilitació a les persones joves de l'ús dels recursos del sistema de salut i de serveis socials a través dels serveis d'informació juvenil</p> <p>1.4. Informació sobre la vacunació necessària per a viatjar</p> <p>1.5. Potenciació dels mecanismes perquè els menors no puguin accedir al consum de tabac i alcohol</p> <p>1.6. Foment dels suports externs a la família a les famílies amb joves discapacitats</p> <p>1.7. Organització de cursos de formació per a famílies i monitors per educar a viure amb discapacitats greus</p> <p>1.8. Realització de campanyes de mentalització per desmitificar les discapacitats, "tots som discapacitats" d'una manera o altra</p>	<p>1.1. Educació</p> <p>1.2. Benestar Social i Educació</p> <p>1.3. Educació (Joventut)</p> <p>1.4. Educació (Joventut)</p> <p>1.5. Governació</p> <p>1.6. Benestar Social</p> <p>1.7. Benestar Social</p> <p>1.8. Benestar Social</p>	
<p>2. Reforçar l'educació per a la salut en l'àmbit educatiu</p>	<p>2.1. Elaboració i distribució de materials de suport a l'actuació del professorat</p>	<p>2.1. Educació</p>	
<p>3. Estimular comportaments i hàbits saludables en matèria alimentària</p>	<p>3.1. Assessorament als menjadors escolars per tal que ofereixin una dieta equilibrada</p>	<p>3.1. Educació</p>	

	3.3. Conscienciació dels pares perquè a casa es faci una dieta al més equilibrada possible	3.2. Educació	
4. Promoure l'exercici físic	<p>4.1 Potenciació de l'activitat esportiva en l'àmbit educatiu</p> <p>4.2 Potenciació del processos d'integració de joves (grups de risc), a través de l'esport i l'activitat física</p> <p>4.3 Facilitació de l'ús dels espais dels centres escolars en els municipis</p>	<p>4.1. Educació i Esports</p> <p>4.2. Benestar Social i Esports</p> <p>4.3. Esports i Educació</p>	

OBJECTIUS	MESURES I ACTUACIONS	RESPONSABLES	ESTAT
5. Fomentar un comportament sexual més segur	5.1. Formulació i difusió de missatges per fomentar relacions sexuals més segures 5.2. Facilitació de l'obtenció d'anticonceptius de barrera que protegeixen contra els embarassos no desitjats i contra les infeccions, especialment en els grups més vulnerables	5.1. Educació (Joventut) i Benestar Social 5.2. Educació (Joventut) i Benestar Social	
6. Fomentar el comportament de demanda d'assistència sanitària	6.1. Augment de la coneixença de les malalties de transmissió sexual i de les seves manifestacions amb campanyes adreçades a grups específics per donar a conèixer els senyals d'alerta 6.2. Creació i difusió de missatges per estimular el públic que manifesta símptomes de malalties de transmissió sexual o que sospita que s'ha infectat, perquè sol·liciti atenció mèdica tan aviat com sigui possible 6.3. Creació de serveis d'atenció als joves en matèria de sexualitat, malalties de transmissió sexual i planificació familiar	6.1. Educació (Joventut) i Benestar Social 6.2. Educació (Joventut) i Benestar Social 6.3. Educació (Joventut) i Benestar Social	
7. Promoure l'educació preventiva de drogues en el món associatiu i de temps lliure	7.1. Inclusió de mòduls específics d'educació sobre drogues en la formació de monitors i educadors. Facilitació als educadors i monitors del coneixement de recursos específics per a la prevenció 7.2. Difusió de materials de suport per a monitors i educadors 7.3. Elaboració i difusió de materials informatius per a la prevenció de riscos associats al consum de drogues i de consum amb garanties	7.1. Educació (Formació) 7.2. Educació (Joventut) 7.3. Educació (Joventut)	

--	--	--	--

8. Facilitar la integració dels joves consumidors de drogues	8.1. Impuls de la utilització de les activitats d'oci i temps lliure per a la integració dels joves que estan en procés de deshabitució	8.1. Cultura, Esports i Benestar Social	
--	---	---	--

3.3.4. *Mesures i actuacions de BeNeStAr SoCiAl*

a) Fonamentació

Tots els estudis dels darrers anys sobre la situació social dels joves, o sobre la realitat social a les Illes Balears, coincideixen en la persistència i, en alguns casos, en l'augment de les dificultats per a sectors importants dels joves. Hi ha treball, però és precari per a molts joves; hi ha oferta educativa, però molts no la poden aprofitar correctament; hi ha suport familiar, però en situacions de pobresa i exclusió la família no ajuda sinó que pot crear obstacles. Però, a la vegada, hi ha joves en situacions més normalitzades que també es troben en situacions de necessitat social.

Els joves en situacions de necessitat social, com a sector de població amb menys suport per part dels serveis públics (no hi ha prestacions econòmiques i quasi no hi ha serveis socials per a joves), expressen en ocasions la seva situació en forma de ruptures, de conflictes o d'activitats alternatives, i en uns altres casos no troben formes d'expressió normalitzada de les necessitats al marge de la seva família.

Com podem fer front a aquesta situació? Les possibilitats es redueixen, en termes generals, a actuacions preventives i al desenvolupament de programes i serveis de suport. En aquest sentit, el Govern de les Illes Balears elabora una sèrie de plans d'actuacions sectorials que s'hauran de tenir en compte en les mesures i actuacions que s'inclouen en el Pla Jove.

A més de donar suport per fer front a les necessitats, els serveis socials tenen com a objectiu desenvolupar l'autonomia i les formes de relació i convivència socials més favorables per ampliar els nivells de qualitat de vida.

b) Actuacions de benestar social

OBJECTIUS	MESURES I ACTUACIONS	RESPONSABLES	ESTAT
1. Fomentar les actituds i experiències favorables a les relacions intergeneracionals	1.1. Suport per a programes intergeneracionals en els centres educatius	1.1. Educació	
	1.2. Suport per a la realització de materials didàctics per desenvolupar projectes intergeneracionals	1.2. Educació	
2. Potenciar experiències per fer front a les necessitats socials	2.1. Reduccions de preus de serveis públics per als joves	2.1. Educació (Joventut), Cultura i Esports	
3. Donar suport a les experiències socials per fer front a les situacions de necessitat	3.1. Programa d'aplicació de treballs en benefici de la comunitat amb joves que han fet el seu primer delictes (reinserció social)	3.1. Benestar Social	
4. Facilitar la plena integració i normalització dels joves que formen part de minories culturals i dels joves immigrants, mitjançant el foment de polítiques socials i culturals	4.1. Informació i promoció de l'assistència dels immigrants joves a la Xarxa d'Atenció Primària Municipal	4.1. Benestar Social	
	4.2. Col·laboració amb els serveis d'informació i orientació a immigrants per tal d'acostar els serveis i recursos específics als joves immigrants	4.2. Benestar Social	
5. Promoure el suport adequat de la família mitjançant programes formatius i d'orientació	5.1. Programes d'assessorament i formació de famílies amb joves en situacions de conflicte i/o necessitats	5.1. Benestar Social i Educació	
	5.2. Elaboració d'un pla de necessitats de les famílies, atenent la diversitat de franges d'edat	5.2. Benestar Social	
	5.3. Programa pilot de suport a famílies amb joves en situacions especials de dificultat	5.3. Benestar Social	
6. Desenvolupar programes	6.1. Programa de prevenció i abordatge de les situacions de	6.1. Benestar Social	

d'abordatge del conflicte, mediació i reconeixement de drets	conflicte juvenil 6.2. Formació de mediadors dels conflictes juvenils	6.2. Benestar Social i Educació	
7. Augmentar la capacitat preventiva enfront de situacions de risc	7.1. Increment de les accions informatives i formatives 7.2. Potenciació de les actuacions amb famílies de petita infància, en matèria de prevenció. Oferiment d'informació, orientació, assessorament en la tasca educativa...	7.1. Benestar Social 7.2. Benestar Social i Educació (Patronat d'EI)	

3.3.5. **Mesures i actuacions d'HaBiTaTgE**

a) Fonamentació

Juntament amb el treball, l'habitatge representa un dels elements fonamentals en el procés d'emancipació dels joves i, per tant, en el camí cap a l'autonomia personal i cap a la inserció social plena dins la societat. L'habitatge proporciona als joves un espai vital personal on poden organitzar i desenvolupar el seu projecte de vida, a la vegada que els fa responsables de noves obligacions.

Els canvis produïts en el mercat laboral, caracteritzat per la flexibilització de les relacions laborals (amb un alt grau d'inestabilitat contractual i un baix nivell de salaris), juntament amb la rigidesa del sistema d'accés a l'habitatge (sempre vinculat a una situació laboral estable), condicionen aquest procés d'emancipació dels joves.

A tot això hem d'afegir la millora de les relacions intergeneracionals, l'existència i el foment de la cultura de la compra dins la nostra societat, en contra de la cultura de lloguer com a primera opció en aquest procés d'autonomia personal i la falta d'alternatives que contemplin solucions per a les diferents tipologies de joves (amb diferents necessitats i diferents circumstàncies).

A més, s'ha de tenir present, en tot moment, la realitat de tots aquells col·lectius més desfavorits (joves amb pocs recursos econòmics, amb dificultats d'integració social i laboral, discapacitats), que veuen agreujades encara més les seves possibilitats d'accés a un habitatge digne.

La insularitat, com a característica de la nostra comunitat autònoma, planteja grans dificultats als estudiants a l'hora de trobar allotjament per seguir els seus estudis (generalment universitaris). Aquesta situació s'esdevé com a conseqüència de la manca de residències per a estudiants, i per la manca d'una oferta d'allotjaments adequats a les seves necessitats específiques (període de lloguer, preus, compartició amb altres companys).

Les següents mesures i actuacions tenen com a objectius: decidir-se pel lloguer, com a sistema preferent d'accés a la flexibilització de les condicions en els arrendaments dels pisos; promoure l'adquisició i la rehabilitació de pisos ja construïts; plantejar alternatives als estudiants desplaçats; afavorir, mitjançant la discriminació positiva, la integració de tots aquells col·lectius més desfavorits.

Altres tipus d'actuacions que tendeixen a afavorir l'accés dels joves a l'habitatge són: la cessió de sòl per part dels ajuntaments per a la construcció de promocions de lloguer; recuperació dels nuclis històrics; penalització per habitatges en desús mitjançant un augment progressiu de les càrregues.

Totes aquestes mesures i actuacions signifiquen un canvi de mentalitat de tota la societat per afrontar el tema de l'habitatge com un dret i no com un simple bé econòmic, objecte de transacció i subjecte únicament a les tendències del mercat.

b) Actuacions d'habitatge

OBJECTIUS	MESURES I ACTUACIONS	RESPONSABLES	ESTAT
1.Facilitar l'accés dels joves a l'habitatge de lloguer com a sistema preferent d'accés a l'habitatge	<p>1.1. Accions concretes d'informació</p> <p>1.2. Pressió des de l'Administració local perquè els habitatges programats de protecció oficial siguin majoritàriament de lloguer, en funció de les necessitats actuals</p> <p>1.3. Estudi de viabilitat de construcció de <i>foyers</i> (programa d'allotjament compartit com a sistema alternatiu d'accés a l'habitatge)</p> <p>1.4. Desenvolupament de programes de convivència entre joves i persones majors</p>	<p>1.1. Educació (Joventut)</p> <p>1.2. Benestar Social</p> <p>1.3. Benestar Social</p> <p>1.4. Benestar Social</p>	
2.Facilitar l'accés dels joves a l'adquisició i rehabilitació del primer habitatge	<p>2.1. Informació i assessorament del procés d'adquisició i finançament</p> <p>2.2. Potenciació de les promocions d'habitatges de protecció oficial, tenint en compte una nova tipologia d'habitatge més petit i adequat a les estructures familiars actuals</p> <p>2.3. Foment i informació de la línia d'ajuts per a l'adquisició per part dels diferents nivells d'administracions públiques</p> <p>2.4. Afavoriment de l'accés a l'habitatge dels joves immigrants</p> <p>2.5. Coneixement dels habitatges abandonats al municipi i recerca d'alternatives per rehabilitar-les i facilitar-ne l'ús</p>	<p>2.1. Educació (Joventut)</p> <p>2.2. Urbanisme i Benestar Social</p> <p>2.3. Educació (Joventut)</p> <p>2.4. Benestar Social</p> <p>2.5. Benestar Social</p>	

<p>3. Dur a terme accions positives per facilitar la integració social de tots aquells col·lectius més desfavorits dins la nostra societat</p>	<p>3.1. Informació i assessorament de totes les actuacions dutes a terme per les diferents administracions públiques per afavorir la integració de tots aquests col·lectius dins l'àmbit local</p> <p>3.2. Assessorament i orientació per a l'adequació i remodelació dels habitatges per a les necessitats dels discapacitats</p>	<p>3.1. Educació (Joventut)</p> <p>3.2. Benestar Social</p>	
--	--	---	--

3.3.6. **Mesures i actuacions de CuLtuRA i TeMpS LliuRe**

a) Fonamentació

La relació entre la cultura i el temps lliure és molt important. S'entén per *temps lliure* el temps que resta una vegada que s'han acomplert les obligacions. Si bé tradicionalment la delimitació del temps lliure ha esdevingut marcada per l'oposició al treball, sembla evident que, en la configuració actual de la societat, aquesta oposició temporal és molt parcial. Ni la cultura ni el temps lliure es poden definir per exclusió. En aquest Pla es pretén desenvolupar una concepció afirmativa.

La relació entre el temps lliure i els joves és una relació intensa, els joves viuen el temps lliure d'una manera més significativa. Les relacions i les vivències que els joves tenen en el temps lliure configuren els trets d'una cultura pròpia diferenciada de la dels adults.

També hem de considerar que la diferència entre polítiques d'emancipació i temps lliure ja no és tan marcada, en el sentit que aquestes cultures que els joves han desenvolupat en el temps lliure són, moltes vegades, les bases de molts llocs de feina, i un exemple clar és l'ús de les noves tecnologies.

Es tracta, doncs, de potenciar la cultura dels joves, facilitar la materialització de les seves idees i projectes. El paper de l'Administració ha de ser de mediador entre els joves i la societat en general, i ha de donar suport als joves perquè puguin enriquir el món adult. Per tant, s'han d'aportar els recursos que siguin necessaris.

Finalment, es considera fonamental continuar la tasca de normalització lingüística i facilitar que la llengua pròpia de les Illes Balears es pugui utilitzar àmpliament, i amb el màxim nivell de qualitat en totes les activitats.

b) Actuació de temps lliure

OBJECTIUS	MESURES I ACTUACIONS	RESPONSABLES	ESTAT
<p>1. Potenciar la creativitat i la innovació dels joves i donar-los suport, tan individualment com col·lectivament</p>	<p>1.1. Activitats fetes pels joves, enfocades cap a la promoció de la música, la literatura, l'artesanía, el cinema i les arts plàstiques</p>	<p>1.1. Cultura</p>	
	<p>1.2. Facilitació i promoció de la participació dels joves dins els diversos programes d'activitats artístiques (Art Jove, per exemple)</p>	<p>1.2. Cultura i Educació (Joventut)</p>	
	<p>1.3. Fonoteca i biblioteca públiques. Obertes amb l'objectiu de donar a conèixer els serveis dels quals disposa aquesta entitat</p>	<p>1.3. Cultura</p>	
	<p>1.4. Col·laboració amb l'Orquestra Filharmònica de Ciutadella</p>	<p>1.4. Cultura</p>	
	<p>1.5. Programa d'activitats teatrals fetes per joves</p>	<p>1.5. Cultura</p>	
	<p>1.6. Circuit escolar de tallers de teatre</p>	<p>1.6. Educació</p>	
	<p>1.7. Millora de l'equipament dels teatres existents a les escoles</p>	<p>1.7. Cultura i Educació</p>	
	<p>1.8. Promoció del coneixement del patrimoni històric i artístic</p>	<p>1.8. Cultura</p>	
	<p>1.9. Foment i patrocini de les diverses activitats culturals minoritàries, contemporànies i innovadores</p>	<p>1.9. Cultura</p>	
	<p>1.10. Instal·lació d'un centre de tallers artístics municipal en el qual els joves puguin tenir un espai per desenvolupar el seu treball artístic</p>	<p>1.10. Cultura</p>	

	1.11. Facilitació als joves artistes de la decoració de murs dels espais públics	1.11. Educació (Joventut)	
	1.12. Oferiment d'un ensenyament artístic complementari de qualitat a l'ensenyament oficial del batxillerat artístic	1.12. Cultura	
	1.13. Potenciació de la participació dels artistes joves a les exposicions que es facin a les sales d'art municipals	1.13. Cultura	
	1.14. Manteniment i potenciació dels bars i restaurants que cedeixen espai per a l'exhibició d'art fet per joves	1.14. Cultura i Educació (Joventut)	
	1.15. Potenciació de la creació artística jove mitjançant: beques, concursos i certàmens, encàrrecs oficials, renovació i regulació de l'ensenyament de les belles arts...	1.15. Cultura	
	1.16. Col·laboració amb la resta de municipis de l'illa, conjuntament amb el Consell Insular, per elaborar un programa d'exposicions d'art fet per joves	1.16. Cultura	
	1.17. Informació al públic jove de les activitats artístiques que s'adrecen a ells	1.17. Cultura	
	1.18. Afavoriment de la publicació de l'obra de joves literats	1.18. Cultura i Educació	
	1.19. Convocatòria de beques i concursos per a la promoció de la literatura de joves escriptors	1.19. Cultura i Educació	
	1.20. Facilitació de l'enregistrament de música jove	1.20. Cultura	
	1.21. Foment de les activitats de cultura popular entre els joves	1.21. Cultura	
2. Potenciar la participació dels	2.1. Jornades d'associacions juvenils de temps lliure	2.1. Educació (Joventut)	

<p>joves en tots els processos de temps lliure, especialment en aquells que hi tinguin alguna cosa a veure</p>	<p>2.2. Cursos subvencionats per fomentar la gestió correcta de les associacions</p> <p>2.3. Creació d'instal·lacions perquè els grups de joves s'autoorganitzin</p> <p>2.4. Condicionament d'instal·lacions per realitzar activitats de coneixement de la natura</p> <p>2.5. Foment de les activitats d'oci nocturn alternatiu</p> <p>2.6. Implicació del món empresarial en la planificació de l'oci per poder regular aspectes com ara el consum (oci i alternatives, p. ex. discoteques de capvespres)</p>	<p>2.2. Educació (Joventut)</p> <p>2.3. Educació (Joventut)</p> <p>2.4. Medi Ambient</p> <p>2.5. Educació (Joventut)</p> <p>2.6. Educació (Joventut)</p>	
<p>3. Fomentar la igualtat d'oportunitats en tots els processos de temps lliure</p>	<p>3.1. Acostament de la creació cultural jove als col·lectius més desfavorits</p> <p>3.2. En l'àmbit de les festes populars, oferiment de facilitats als joves perquè participin en la Junta de Sant Joan</p>	<p>3.1. Cultura</p> <p>3.2. Cultura</p>	

4. Fomentar un canvi positiu d'hàbits i patrons d'ocupació del temps lliure els caps de setmana	4.1. Ampliació de l'oferta comercial actual, desenvolupament d'ofertes esportives, socials i culturals gratuïtes i autogestionades amb la coordinació i col·laboració de l'Ajuntament, del Consell Insular i del Govern Balear	4.1. Educació (Joventut), Cultura, Esports i Benestar Social	
5. Facilitar l'accés normalitzat a les activitats de temps lliure, i aclarir les possibilitats d'aprofitament dels espais naturals	5.1. Normativització de l'acampada lliure	5.1. Medi Ambient	
6. Fomentar el turisme i l'intercanvi entre els joves per poder enriquir els processos culturals	6.1. Assessorament i informació sobre els programes europeus per fer intercanvis de tot tipus 6.3. Programa d'educació intercultural mitjançant la col·laboració amb les ONG 6.4. Promoció dels campaments i camps de treball	6.1. Educació (Joventut) 6.2. Educació 6.3. Educació (Joventut)	

7. Potenciar el paper mediador de les institucions i la coordinació entre aquestes, i afavorir els projectes alternatius de temps lliure	7.1.Promoció de l'intercanvi interinsular en els processos de temps lliure 7.2.Construcció d'espais destinats a l'oci juvenil i a activitats artístiques	7.1. Cultura i Educació 7.2. Educació (Joventut)	
8. Reforçar i prestigiar els coneixements de llengua catalana entre la població juvenil	8.1.Organització, amb la col·laboració dels centres escolars, d'activitats extraescolars que valorin els coneixements de llengua catalana 8.2.Promoció d'activitats en els mitjans audiovisuals que fomentin les valoracions positives al voltant dels coneixements del català	8.1. Educació (Política Lingüística) 8.2. Educació (Política Lingüística)	
9. Fomentar l'ús de la llengua catalana	9.1.Col·laboració amb les activitats de normalització lingüística organitzades per diferents associacions (juvenils, amb incidència sobre el jovent, de l'Escola d'Adults...) 9.2.Foment de la presència del català, com a llengua de locució i com a llengua dels intèrprets, en els espais musicals radiofònics i televisius	9.1. Educació (Política Lingüística) 9.2. Educació (Política Lingüística)	
10. Incrementar la presència de la llengua catalana en els àmbits que es relacionen directament amb els joves	10.1.Col·laboració en l'organització de concerts musicals en català 10.2.Foment de la presència del català en el còmic juvenil 10.3.Promoció del cinema en català 10.4.Difusió de productes i recursos en què el català és el suport lingüístic o que permeten l'ús d'aquesta llengua (vídeos, jocs, eines informàtiques, etc.)	10.1. Educació (Política Lingüística) 10.2. Educació (Política Lingüística) 10.3. Educació (Política Lingüística) 10.4. Educació (Política Lingüística)	

11. Adquirir patrimoni artístic d'artistes joves.	11.1. Potenciació de la compra de creacions de joves artistes per crear un fons artístic 11.2. Potenciació de la participació de les associacions culturals juvenils en el Consell Municipal de Cultura	11.1. Cultura 11.2. Cultura	
---	--	------------------------------------	--

3.3.7. *Mesures i actuacions d'EsPoRtS*

A) Fonamentació

No és necessari reivindicar els efectes favorables de l'esport sobre el desenvolupament, tant físic com mental, de les persones i la qualitat de valors positius que se'n desprenen de la pràctica. Per tant, és obvi que hem d'impulsar que tothom (per tant, cal que hi hagi discriminació positiva en famílies de rendes més baixes) tenguí accés a les activitats esportives i que l'oferta sigui de qualitat.

Quan parlem d'esports i joves hem de tenir en compte, sobretot, aquells que volen fer d'aquesta activitat una professió (és a dir, que l'esport és per a alguns, també, una eina d'emancipació), amb les dificultats que això comporta, relacionades amb el cost dels estudis fora de l'illa, per exemple. Hem de tenir en compte, doncs, que la qualitat de l'esport en general de la comunitat autònoma depèn de tenir uns bons formadors i uns bons tècnics que, per arribar a ser-ho, han de tenir la possibilitat de sortir a estudiar i a formar-se, i han de tenir la possibilitat de competir. Per això, s'ha de compensar la insularitat perquè aquesta no sigui mai un impediment.

Sens dubte, un tema important és sempre el de les instal·lacions esportives. Per una banda, si som conscients que aquestes són moltes vegades imprescindibles per a la pràctica de l'esport, hem de poder impulsar que n'hi hagi a tots els municipis i que els joves, que són un col·lectiu amb dificultats per desplaçar-se autònomament, tenguin a prop una instal·lació esportiva. També creiem que les instal·lacions esportives de vegades estan infrautilitzades en alguna franja horària i que són un bon marc que ofereix als joves una alternativa saludable a l'oferta lúdica convencional, normalment consumista, si les obrim durant les nits dels caps de setmana.

B) Actuacions

OBJECTIUS	MESURES I ACTUACIONS	RESPONSABLES	ESTAT
1. Potenciar l'esport base per als joves	1.1. Pla d'esport base 1.2. Oferta per pagar les quotes de les instal·lacions esportives per a joves sense recursos 1.3. Facilitació i promoció de la creació d'escoles esportives	1.1. Esports 1.2. Esports i Benestar Social 1.3. Esports	
2. Donar suport a la formació dels esportistes i tècnics esportius	2.1. Subvencionar la promoció dels esportistes i tècnics esportius 2.2. Formació de monitors d'activitats esportives	2.1. Esports 2.2. Esports i Educació (Formació)	
3. Millorar el rendiment esportiu	3.1. Adquisició i redistribució de material esportiu	3.1. Esports	
4. Donar suport als desplaçaments dels esportistes	4.1. Suport als desplaçaments dels esportistes	4.1. Esports	
5. Potenciar l'ús de les instal·lacions esportives durant els caps de setmana per als joves	5.1. Aprofitament de les instal·lacions esportives al llarg de tot el cap de setmana	5.1. Esports	
6. Cuidar i millorar l'estat de les instal·lacions esportives	6.1. Creació d'instal·lacions esportives no existents (camp de gespa artificial, velòdrom..) 6.2. Millora de les instal·lacions ja existents (sistemes de refrigeració, vestidors...) 6.3. Manteniment de les instal·lacions ja existents d'una manera coordinada i planificada	6.1. Esports 6.2. Esports 6.3. Esports	

7. Potenciar la formació	<p>7.1. Foment de la formació d'educadors esportius (intervenció amb criteris, valors, hàbits...)</p> <p>7.2. Integració dels discapacitats i disminuïts en la pràctica i la formació esportives</p> <p>7.3. Foment de l'omissió de comportaments discriminatoris en el món de l'esport/no competitiu</p> <p>7.4. Potenciació de nous esports i d'esports minoritaris</p>	<p>7.1. Esports i Educació (Formació)</p> <p>7.2. Esports i Benestar Social</p> <p>7.4. Esports i Educació</p> <p>7.5. Esports</p>	
--------------------------	---	--	--

3.3.8. *Mesures i actuacions de MeDi AmBiEnT*

A) Fonamentació

Qualsevol marc físic condiciona directament o indirectament les experiències d'una persona, i és innegable que tenir un entorn adequat propicia un desenvolupament saludable i condiciona la qualitat de vida. Però és important tenir en compte que el medi ambient és el fruit de la interacció que les persones tenim amb el medi físic; per tant, en part en som responsables tant col·lectivament com individualment.

La proposta del Pla es basa en propiciar la consciència d'aquesta responsabilitat en totes les seves accions. L'educació ambiental es considerada l'eina bàsica per comprendre que la qualitat de la nostra vida quotidiana dependrà, moltes vegades, de les nostres actuacions. Per tant, no només ens limitam a proposar una sèrie de mesures i propostes concretes per arribar a assolir la compenetració dels joves en el mitjà on viuen, sinó que, com a matèria transversal del Pla, s'haurà de tenir en compte tot allò que d'aquest s'esdevingui i, a més, s'hauran de millorar els aspectes que tinguin a veure amb l'entorn natural i urbà.

b) Actuacions de medi ambient

OBJECTIUS	MESURES I ACTUACIONS	RESPONSABLES	ESTAT
1. Promoure l'ambientació de totes les activitats per a joves	<p>1.1. Aprovació d'una reglamentació específica sobre ambientació d'activitats juvenils</p> <p>1.2. Preparació dels monitors de temps lliure per acomplir els criteris i la reglamentació sobre ambientació d'activitats juvenils</p>	<p>1.1. Medi Ambient i Educació (Joventut)</p> <p>1.2. Medi Ambient i Educació (Joventut)</p>	
2. Sensibilitzar els joves sobre els hàbits i patrons de mobilitat, per modificar-los i reduir l'impacte negatiu en el medi ambient	2.1. Foment del desplaçament a peu, amb bicicleta i amb transport públic	2.1. Governació	
3. Desenvolupament de l'educació ambiental dels joves de Ciutadella sobre: aigua, residus, energies renovables, biodiversitat (medi natural i gestió forestal), alfabetització ambiental, etc.	<p>3.1. Promoció de la utilització de l'Aula Mòbil d'Educació Ambiental per cobrir demandes de centres educatius, associacions de joves, setmanes culturals, etc.</p> <p>3.2. Elaboració de recursos didàctics i publicacions d'educació ambiental orientades específicament a joves</p>	<p>3.1. Educació</p> <p>3.2. Educació</p>	
4. Potenciació de la participació dels joves en les diverses actuacions de l'Administració autonòmica orientades a l'educació ambiental	<p>4.1. Participació de col·lectius joves en el Fòrum d'Educació Ambiental de les Illes Balears (de caire permanent), com a marc social ample per a actuacions intersectorials en les finalitats de l'educació ambiental</p> <p>4.2. Fomentació del voluntariat a institucions de l'illa i fora de l'illa (mediambientals i socials)</p>	<p>4.1. Medi Ambient</p> <p>4.2. Medi Ambient</p>	

3.3.9. *MESURES I ACTUACIONS DE PaRTiCiPaCiÓ, AsSoCiAcIoNiSmE i CoOpErAcIó*

a) Fonamentació

La qüestió de la participació va més enllà de les polítiques de joventut. La democràcia com a forma de govern ha experimentat un canvi en el sentit d'implicar, de cada vegada més, les entitats associatives en la presa de decisions. La participació ciutadana en la vida associativa exemplifica un model més actiu de democràcia. Les associacions i els moviments socials neixen de la lliure voluntat de la ciutadania, de l'esperit crític i reivindicatiu en l'exercici democràtic. És per això que la democràcia també ha d'afavorir una major participació dels moviments socials, de manera que les associacions siguin espais de socialització on el compromís de cadascú evidenciï que la democràcia requereix un diàleg social constant. En aquest sentit, cal remarcar que la participació ha de ser conseqüència d'una consciència cívica ciutadana de col·laboració amb la construcció, el funcionament i la millora de la societat. Per tant, s'ha de promoure que la ciutadania tengui i trobi vies d'interlocució amb els poders públics, i, alhora, que l'Administració pública reculli les inquietuds i les demandes dels ciutadans.

Perquè el jovent se senti part de la societat ha de poder participar en tots els processos on ell, com a jove, estigui implicat. Per facilitar aquest procés de participació, són necessaris tres aspectes: a) Motivació: "s'ha de voler participar". La participació social com a interès subjectiu o ideològic, com a necessitat d'expressar i formar part d'un grup. b) Formació: "saber participar". La participació social requereix una formació general que afecta tant l'educació formal com la no formal. c) Organització: "on participar". Estructures que facilitin la participació social.

Així, caldria fer un nou contracte entre els poders públics i el món associatiu en què es definissin unes línies d'actuació públiques i exigibles que tinguessin en compte aquests aspectes. Les relacions entre les administracions i el teixit associatiu haurien d'entrar en una nova cultura política, en la qual hauria de transmetre a l'Administració les preocupacions de la ciutadania, la qual cosa seria una de les seves finalitats principals. El moviment associatiu ha de perdre la por política, ha de canviar per fer que sigui possible i necessari traslladar a les administracions propostes i demandes concretes treballades des del teixit associatiu. Aquest nou impuls a la política participativa ha d'afavorir, necessàriament, que les accions dels poders públics siguin l'expressió de les demandes socials.

b) Actuacions d'associacionisme i cooperació

OBJECTIUS	MESURES I ACTUACIONS	RESPONSABLES	ESTAT
1. Donar suport al diàleg entre associacions juvenils i govern municipal	1.1. Creació d'un Consell Municipal de joventut que avalui i proposi actuacions en tots els àmbits de govern local 1.2. Suport a plataformes o consells d'associacions de joves	1.1. Educació 1.2. Educació (Joventut)	
2. Potenciar els espais de participació jove dins el sistema educatiu reglat	2.1. Suport a campanyes informatives fetes amb les associacions d'estudiants sobre la necessitat de participació dels estudiants en processos d'eleccions	2.1. Educació (Joventut)	
3. Promoure l'associacionisme juvenil i les associacions juvenils	3.1. Creació d'espais per donar a conèixer l'associacionisme juvenil 3.2. Oferiment, des de l'Ajuntament, d'espais perquè s'hi desenvolupin activitats juvenils de les associacions, ja sigui en un casal jove o en espais repartits per dins el poble 3.3. Foment dels intercanvis entre els pobles agermanats de les associacions juvenils: teatre, música, etc. 3.4. Jornades de debat per parlar d'associacionisme i participació 3.5. Anàlisi i promoció de la professionalització de les associacions juvenils, per garantir-ne la continuïtat	3.1. Educació (Joventut) 3.2. Educació (Joventut) 3.3. Cultura, Esports i Educació 3.4. Educació (Joventut) 3.5. Educació (Joventut)	

<p>4. Dotar de mitjans logístics i financers les formes de solidaritat i cooperació de la joventut tant individualment com col·lectivament</p>	<p>4.1. Ajut econòmic per a projectes de cooperació de joves. Defensa, dins el Fons Menorquí de Cooperació, de beques per a joves que vulguin cooperar en països subdesenvolupats</p>	<p>4.1. Benestar Social</p>	
<p>5. Potenciar els processos de vincle que tenguin en compte la importància que tenen les relacions interculturals en la formació de la persona com a ciutadà</p>	<p>5.1. Suport als centres educatius perquè puguin potenciar els valors de solidaritat i la resolució de conflictes de forma pacífica</p> <p>5.2. Accions dirigides a fomentar els valors de la pau i la no-violència</p> <p>5.3. Accions destinades a fomentar el coneixement cultural de les minories que viuen a la nostra comunitat</p> <p>5.4. Promoció de cursos de formació de mediadors/es i educadors/es interculturals</p>	<p>5.1. Educació</p> <p>5.2. Educació i Benestar Social</p> <p>5.3. Educació i Cultura</p> <p>5.4. Educació (Formació)</p>	
<p>6. Potenciar els espais de trobada, de diàleg i d'investigació entre les associacions de joves que treballin la cooperació</p>	<p>6.1. Facilitació del diàleg i l'intercanvi entre els diferents sectors representants dels joves (Consell Municipal de Joventut)</p>	<p>6.1. Educació</p>	